Նշ 9777 — 1917 ՍԵՊՏ. 29—12 ՀՈԿՏ. — ՇՈՒՄԱԿ — 12 ԹԸՇՐ. ԷՎՎԷԼ 1333 — 33ՐԴ ՏԱՐԻ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՇՐԻՖԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԲԱՐԱ — Թարիխը թէէսիսի 1877

ساحب امتياز آغوب جيوه‌لك
مؤسسى ديكران جيوه‌لك
بك‌اوغلنده كوچك پارمق‌قپوده ابيل
سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ Վ.Ի ՄԻԻՏԻՐԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի՝ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պէյօղլընցա Ֆիւշիւբ Բարմաղ Դաբուտա
Իպլի սոգաղընցա Նօ. 13
ԱԳՕՆԷ ԳԻՆՑԱԹԸ.— Սկնէլիք 130, ալթը այլըգ 70, իւչ այլըգ 40։

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

11ի Թբբրիճը էվվել 1333 թարիխի գարարկեանը ումումիճին թէպլիղը բէսմիսի ֆիր։

1.— Գաֆգաս ճէպհէսինտէ սաղ ճէնահտա տիւշմանըն իքի պէօլիւքլէ եաբտըղը պասգըն աթէշէ թարտ իտիրմի։

Մէրքէզտէ ուֆաղ պիր պասգըն միւֆրէզէմիդին տիւշման մէվզաբնա եաբտըղը պասգըն նէթիճէսինտէ տիւշման օրտուկեահը տարմա տաղընդ իտիրմիշ, պիր խայլի էսլիհա պօմպա վէ սէքսէն քօրթաթիֆ չատըշ գաղմա, քիւրէք վէ սայր էշեա իղթինամ օլընմըշ վէ տիւշմանա պիր խայլի զայեաթ վէրտիրիլմիշ տիր։

2.— 10-10տա Միտիլլիտէ տիւշման թայեարէ հանկարլարընա, թէլսիզ թէլեկրաֆ սթասիօնընա, թէրասուտ մէվզրընա աթէշ պասգընը եաբըլմըշ վէ թէէսիրաթը մուխարրիպէսի թէրասուա իտիլմիշ տիր։

3.— Սայր ճէպհէլէրտէ մուհիմ վազաա օլմատը։ Մ.

ՀԱՐԱՔԵԱԹԸ ՀԱՐՊԻՅԷ

ԱԼԷՄԱՆ ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻՍԻ.— Պէրլին, 11.— Ղարպ սահնէի հարպընտա.— Բրէնս Բօբրէխթ տը Պավիէր օրտուլարը կրուբընտա.— Ֆլանտրը սահիլ մանթըգասընտա վէ Պլանզարցա իլէ Բօլ Դարէէ արասընտա թօրճը տուէլլօսը պատէզահէր ֆէվզէլատէ քէսպը չիտէթ իթմիշ տիր։ Տրանսիպանդ զուրպինտէ Ֆրանսըզլար թէքրար թէարրուզտա պուլունմըշլար իսէ, հիչ պիր մուվաֆֆագիյէթ իսթիհսալ իտէմէմիշլէր տիր։ Իրրին չարզընտաքի մէյտանը հալպտա ֆասըլա իլէ գիտէթլի աթէշ օլմուշ վէ ֆազաթ ինկիլիզլէր պիր կէօնա թէարրուզտա պուլունմամըշլար տըր։ Ազչամլայըն Զօննէպէք—Զանտվէրտ իզէրինտէ վուգուա կէլէն պիր մուհարէպէի հավայէյէ սէքսէն թայեարէ իշթիրաք իթմիշ վէ տիւշմէնին իչ թայեարէսի իսգաթ իտիլմիշ տիր։

Ալէմանիա վէլիահտը օրտուլարը կրուբընտա.— Մէօզըն չարգ սահիլինտէ աշաղը Ռէնլի վէսթֆալիալը թապուրլար, չիտէթլի թօրճը իսթիհզարաթընտան սոնրա, իճրա իտիլէն պիր հիւճում նէթիճէսինտէ Ֆրանսըզլարտան Շօմ օրմանը տախլինտէ մուհիմ արազի զապթ իթմիշլէր տիր։ Տիւշմէն աէօրթ տէֆա չիտէթլի մուզապիլ թէարրուզտա պուլունմըշ վէ մէզքուր թէարրուզլարըն տէօրտի տէ մուհաճիմլէր իչին ազիմ զայեաթ իլէ ազիմ գալմըշ տըր։ Եիւզի միւթեճավուզ էսիր, պիր մըգտար միթրայէօզ էլիմիզէ կէչմիշ տիր։

Պօմոնը ճէնուպը ղարպիսինտէ վէ Պէզօնս զուրպինտէ տախի Ֆրանսըզ սիբէրլերինէ իճրա էյլէտիկիմիզ հիւճումլար թատ պիր մուվաֆֆագիյէթլէ թէթէվվիւճ իթմիշ տիր։

Ճարգ սահնէի հարպընտա.— Ճէպհէնին մուխթէլիֆ մանթըգալարընտա վուգուա կէլէն չիտէթլի թախրիպ աթէշի Ռումանիա օվասընտա վէ Ռուսչար թարաֆընտան պօմպարտման իտիլէն Խպրայիլ զուրպինտէ ֆասըլա իլէ քէսպը չիտէթ իթմիշ տիր։ Պուանա մուզապիլ պաթարիյէլերիմիզ Գալաթը աթէշլերի ալթընա ալմըշլար վէ պուրատա եանկընլար հուսուլէ կէթիրմիշլէր տիր։

Մակեդոնիա ճէպհէսինտէ.— Օխրի վէ Բրլսբէ կէօլլերի արասընտաքի չըգմազտա, Գարասու զավընտա Վարտար իլէ Ցօյրան կէօլի արասընտա չիտէթլի թօրճը ֆաալիյէթի օլմուշ տըր։ Իլերիլէմէք թէշէպպիւսինտէ պուլունան տիւշմէն քէշֆ միւֆրէզէլերի տաղըտըլմըշ տըր։ Ցիւշմէն թայեարէլերինին սեպտ. զարֆընտա Ալէման ճէպհէլերինտէ տիւշար օլտըղլարը զայեաթ եիրմի սապթ պալօն վէ 167սի աշիքեար պիր սուրէթտէ խսթթը հարպլարըմըզը կէրիսինէ, միւթէպագքը տիւշմէն մէվզալարընը էօթէ թարաֆընտա տիւշիւրիլմէք իւզրէ 374 թայեարէյէ պալիղ օլմըշ տըր։ Իչպու մուհարէպաթը հավայէյէտէ 82 թայեարէ վէ պէշ սապթ պալօն զայ իթթիք։ Գ.

ԱՎՍԹՐԻԱ ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻՍԻ.— Վիէննա, 11.— Մուխթէլիֆ ճէպհէլերտէ էհէմմիյէթլի պիր վազաա հարպիյէ օլմամըշ տըր։ Գ.

ՍՈՒԼՀ ԷԹՐԱՖԸՆՏԱ

Զուիցերիատան «Թ. Էֆքեար»ա եազըլտըղընա կէօրէ, Վատիկանըն հէր թարաֆա եայլան սիյասի մէմուրլարը Բաբանընը սուլհ թէշէպպիսլէրինի ինթաճ իթթիրմէք իչիւն մահիրանէ չալըշըյօրլար։ Բաբա թէքլիֆինին Իթալիա իլէ ույուշմազտան սոնրա վուզու պուլտըղընա տայիր զանն գավի տիրը։ Հաթթա պիթարաֆ մէմլէքէթլերտէքի Ինկ. սէֆարէթխանէլէրինատէ էսկիսի կիպի պօլ պօլ մուզաֆֆէրիյէթ իւմիտլերիյէրինէ չիմտի մանէատար պիր սիւքիթ վէ իւմիտսիզլիք վար տըր։ Ինկիլթերրանընն Ավսթրիա-Մաճառը՝ Ցէօրթլէր Իթթիֆաղը զիւժրէսինտէն այըրմաղա չալըշտըղը բիվայէթինէ ինանմազ լազըմ կէլիրսէ, Իթիլաֆքն հաղիգաթէն էնտիշէլի պիր տէվրէյէ կէլտիկի քէնտիլիկինտէն անլաշըլըր։ Մալիւմ տիր քի Ավսթրիա Մաճառը՝ քէնտի միւթթէֆիզլէրինատէն այըրմագ մուհալլարընն մուհալը տըր։

⁂ Ալէմանիանընն Ֆրանգֆորթ վէ տիկէր չէհրլէրինտէ հոկտ. 1 բազար կիւնէ ուղղաշմա սուլհ իչիւն միթինկլէր եաբըլմըշ տըր։ Բօսթօգտա ավամ թէրազգըբէրվէրան ֆըրգաը թարաֆընտան աչր նիւմայիշ եաբըլըգ մէպուս Բաքնիք Բայիշթակընի վէրտիկի սուլհ գարարը լէյհինտէ պիր նուրթգ սէօյլէմիշ տիր։ Քէզա Ալթոնա, Հանավր, Քէօնիկսպէրկ, Քիլ, Նուրէմպէրկ, Ֆուրթ, Վայմար, Հալ, Պօրնան վէ Գարլսրուհէտէ պէօյիք միթինկլէր եաբըլմըշ տըր։ Լ. Ս.

⁂ Բարիզին 19 տէվայիրինտէ վէ 23 ճատտէլերինտէ պիր ուղղաշմա սուլհը իչիւն նիւմայիշլէր օլտուղը Լա Հէյտէն պիլտիրիլիյօր։ Լ. Ս.

⁂ Պէլճիգանընն հէյնը հաճէթտէ 8 միլիար ֆր. թալէպ իտէճէկի՝ պիր Պէլճիգա մէնպաքնտան պիլտիրիլիյօր։ Լ. Ս.

⁂ Բայիշթակ էքսէրիյէթինէ մուխալիֆ ֆըրգանընն օրկանը օլան «Պէրլինէր Նոյէսթէ Նախրիխթէն» Ավսթրիա իարիճիյէ նազըրը գոնթ Զէրնինին նութգընը թէնգիտ իթտիկինատէն թաթիլ իտիլմիշ տիր։ Լ. Ս.

⁂ Ռուս պաշ վէքիլի Քէրէնսքի՝ քէնտիսի սաղ օլտըգճա միւնֆէրիտ պիր սուլհ ագա իթմէյէճէկինի «Թանը»ն Բէթերսպուրկ մուխապիրինէ սէօյլէմիշ տիր։ Լ. Ս.

⁂ Ռուս խարիճիյէ նազըրը Թերէչենգո հագընտա Բարիզատէ ինիգատ իտէճէք մէճլիսատէ Ռուս մուրախասլարընա բէիս ինթիխապ օրընտրգընան՝ պաշ վէքիլ մուավինլիկինտէն խսթիֆա իթմիշ տիր։ Զէրէթելլի պու ֆէվզէլատէ հէյէթէ՝ Ռուս ատմոգրասիսի վէքիլի սըֆաթըյլա բէֆագաթ իտէճէք տիր։ Եէնի թային օրընան Ռուս գապինէսի պիր բրօժէ նէշր իլէ հէր կէօնա թազիգտէն արի ումումի պիր սուլհը արզու իթտիկինի վէ հազընտա մութթէֆիզլէրին ադտ իտէճէկի մէճլիսինտէ իշթիրաքլա Ռուս իխթիլալընն ինթաճ իթտիկի էսասաթը հէտէֆ թութարազ միւթթէֆիզլէրլէ իթթիլաֆա չալըշաճաղընը սէօյլէյօր։ Մ.

ԹԻՒՐՔԻԱ-ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սօֆիատա թէշքիլ օլընան Թիւրքիա—Պուլկարիա իթթիհատը զօմիթէսի միւէսսիսլէրինտէն օլուպ կէչէնլերտէ չէհրիմիզէ կէլէն տօզթ. Քիրօֆ «Իգտամ» մուհարրիրինէ զօմիթէնինմազէտի՝ Թիւրքլէրլէ Պոուլկարլարը պիրպիրինէ տահա էյի թանընթ-տըրմագ, հաթթա հէր իքի տէվլէթի սիյասի, իգթիսատի վէ իճթիմաի պիր իթթիհատը թամամ- իլէ պիրպիրինէ պաղլամագ օլտուզընը պէյանլա տէյօր քի, «Ալէմանիա վէ Ավսթրիա իլէ իթթիֆաղըմըզը թէէյիա վէ պունլար իլէ արամըզտա պիր թազրմ բապ-թալար թէէսիսինէ չալըշմագլա պէրապէր, Թիւրքիա իլէ արամըզտա իգթիսատի վէ իճթիմաիատն էվվել ճօզրաֆի վազիյէթիմիզին՝ նէթիյճէսի օլարագ սաբլ սիյասի պիր իթթիհատըն հուսուլինէ չալըշմագ լիւզումընը հըսս իսթիյօրըզ։ Սթանպօլը գիյարէթիմ էսբասընտա Թիւրքիա սընըֆը միւտէպիրանընընն տախի պու ֆիքրէ թարաֆտար օլտուզընը անլամագլա, պու պապտէքի իւմիտլերիմ պիր՝ տէրլէճէ տահա զուվվէթ պուլար»։ Մուսաիլէյհ զօմիթէնին ֆաալիյէթի հաբզընտա մալիւմաթ վէրմիշ վէ տէմիշ տիր. «Գօլլարըմըզը պիրպիրինէ չաբրասթլայարագ, հասիսաթրն էօնիւնտէ սէյիրճի իքի գօմշու կիպի մի՞ գալաճաղըզ, եօքսա այնը վիճուտընն իքի ազաը կիպի հարաքէթ իտէճէկէզ, իշթէ հէր իքի տէվլէթին իսթիքպալի պու մէսէլէլէրին հալլինէ միւթէվազգրֆ պուլընմազտա տըր։ Գիղիմ ֆիքրիմիզ իքինճիսի, հանի պիր իթթիհատը սիյասի տիր։ Պիկիմ ֆիքրիմիզ պու օլտուզտան սոնրա վէրիլէճէք զարար Թիւրքլէրէ ա՞ի տիր»։

ԷՄԻԷՆԼԻԷՐ Վէ ՐՈՒՍԻԱ ԻՍԼԱՄԼԱՐԸ

«Թ. Էֆքեար» պաշ մէգալէսինտէ Գաֆգասիա վէ Թիւրքիսթանտա իսլամլար զոչուր իթտիկինէ տայիր խապէրլէրտէն պահալա պու իխթիյալ տէտիքլէրի չէյին Ռուս ունսուրընը Թիւրք վէ Իսլամլարա զարշը օլան թէասսիսյաթ վէ մէգալիմ օլտուկլարընը թէէյիւա իթտիկինի եազրպ սէյօր քի. «Օսմ. թէպլիղը բէսմիսի էվվէլքի կիւն Ռուսլարընն Բէվանտուզտա Նէսթօրի վէ Էրմէնի էշգըյա չէրէյէրինի պիսուչ վէ սաքին էհալիյէ սալտըրտըգլարընը պիլտիրիյօր իտի։ Գաֆգասիա վէ Թիւրքիսթան իխթիլալը նամընը ալան պու վազաալարընն՝ Բէվանտուզ էթրաֆընտա եաբըլան հայտուալըգլարընը պիր նէվի օլտուղընը պիլմէք լազըմ տըր։ Նազարը տըզգաթա ալմալը քի, Էրմէնի մէսէլէսի, Միւսէվի մէսէլէսի տէյէրէք ույտուրմա վազաալար իչիւն պիպի թախթիյէ իտէնլէր՝ չիմաթ Ռուսիատա հաթթա իխթիլալ վէ թէհավվիւլտա օղրամըշ մէրքէզլէրտէ վուգու պուլան թէասսիսյաթ վէ մէգալիմլէրէ գարշը գուլագլարընը գաբրյօրլար։ Օսմ. հիքիմէթի՝ վաթան վէ միլլէթինի միւտաֆէա իտէն օրտուլարընն արգասընը թէէմին իթմէք զարուրէթի հասկիյլէ Էրմէնիլէրի նազալ թէշէպպիս իթմիշ տիր։ Մալիւմ տիր ki, Ռուսիանընն իտարէսիյլէ վէ վէսայիթը բէսմիյէ պիր հայտուտ չէթէսի կէչէնլերտէ Օրտույա կէլիպ օրատա Իսլամ ունսուրընա զարշը հէր կէօնա մէգալիմ եաբըլար։ Պու հայտուտլըղը իճրա իթտիրմէնին սէպէպի նէ՞ օլապիլիր օլտուղընը սօրարըգ։ Թիւրքիսթան վէ Գաֆգասիա իխթիլալընընն նէ օլտուղը անլաշըլըգտան սոնրա, պիզէ տօսթ մաթպուաթընն թէնգիտ տէյիլ, հիչ տէյիլ իսէ, վազաալարը պիզէ պիլտիրմէք իւզրէ պիր չէյ եազմատըգլարընա թէճճիւպ իտիյօրզուզ։ Գաֆգասիատա Թիւրքլէրէ զարշը օլան Քազէթիգաթ վէ գաթը ամմլարտա թէլէֆ օլան Թիւրքլէրին մըգտարը 50000ի կէչմիշ տիր։ «Ռէթրօ Բօսիտ»ա պու գաթը ամմլար մունթազամ ագն եազըմըշ տըր։ Պու կազէթա վազթընտա էլիմիզէ կէչմէտիկինատէն վազաալարտան մալիւմաթըմըզ եօք իսի, լաքին զանն իտէրիզ քի, Ալէման մէհաֆիլի վէ մաթպուաթը պունա գարշը զայտսըզ տավրանմամալը իտիլէր»։

Ալէքսանիա իմբէրաթօրը Սօֆիայը զէյարէթ իտէճէկինատէն չէհրտէ պէօյիւք պիր ֆաալիյէթ վար։ Իմբէրաթօրա մախսուսմը Օկիւսթ վէ իսրիճիյէ նազըրը Ֆիւլման բէֆագաթ իտէճէք տիր։ Իմբէրաթօրըն մայէթինէ թային օլընան եավէր ժէն. Մարգոֆ, ֆոն Ֆիւլմանընն մայէթինէ թային օլընան սէֆիր Զաբրաչիգոֆ վէ տիկէր մայէթ երքեանը միւհթէրեմ միսաֆիրլէրի սէլամլամագ իւզրէ Նիշ կէթմիշլէր տիր։ Գ.

ՈՒՐՈՒԿՈՒԱՑ հիքիմէթի քէնտի լիմանլարընտա պուլընան Ալէման սէֆայինինի իսթիմալ իչիւն մէճլիսը մէպուսանատան միւսաատէ իսթէմիշ տիր։ Մ.

ԽՏԻՎԸ քեազիպ Հիւսէյին Քէամիլին վէֆաթ իթտիկի Լոնտրատան պիլտիրիլիյօր։ «Թայմզ»՝ օնա գարտաշը Ահմէտ Ֆուատ խալէֆ օլտուղընը եազըյօր։ Մ.

ԲՕՐԹՈՒԿԱԼ բէիսը ճիւմհուրը վէ խարիճիյէ նազըրը Սան Սէպասթիյէնէ վասըլ օլուպ Սբանիա գրալը վէ խարիճիյէ նազըրը թարաֆընտան գարշըլանմըշլար տըր։ Բէիս իլէ գրալ ուզունճա կէօրիւշմիշլէր տիր։ Գ.

ՖՐԱՆՍԱՏԱ թէվգիֆ օլընան մէպուս Թուրմէլինդէվճէսի մատամ Թարմէլին տէ թէվգիֆ օլընարզը պիլտիրիլիյօր։ Մ.

ՍԲԱՆԻԱ խարիճիյէ նազըրը Մատրիտ Ֆրանսըզ սէֆիրինէ 293 իշարէթլի Ալէման թահթէլպահրընդէ Գարիբս լիմանընատան գաչարզընա սայիր պէյանը թէէսիւֆ իթմիշ տիր։ Մ.

ԱԹԻՆԱ հիւքիւմէթի նէշր իթթիկի պիր գանունլա Մուսէվիլէրէ սիտ պիթիւն էմլաքըն՝ Եունան խազինէ թահվիլաթըյլա ճէպրէն ոնլարըն էլինատէն ալապիլէճէք տիր։ Գ.

ՊԷԼՃԻԳԱ ԹԱՅԵԱՐԷ ԻՒՍԻՒԼԻՄԱՍԸ.— (Պէնլինատէն) Ղարպի Ալէմանէանընը աչըգ չէհրլէրինատ եէնի հավալի թէարրուզլար ասքէրի հիչ պիր խատար եաբամըշլար իսէ տէ, տիւշման թայեարէլէրինին էսասը նէ գատար ուզաղ պուլընտըրմազ զարուրէթինին Ալէմանիա իչիւն նէ գատար պէօյիւք օլտուղընը կէոսթէրիյօր։ Էկէր պու կիւն Իթիլաֆ թայեարէֆիլէրի՝ Մէօզ վէ Պէլճիգա խաթթընը թէարրուզլարընա էսաս թությօրլար իսէ, տէյիլ եալընըզ ղարպի Ալէմանիայա իլլա մէմլէքէթին դալգինանընա տիւշման թայեարէլէրի պամպալարընա մատարուզ պուլընաճակլարընը։ Ցիւշման պիլէ պունը թագտիր իտիյօր. «Տէյլի Նիուզ» սեպտ. 21տէ Լոնտրա հավայի թէարրուզընատան պահալա տէյօր քի. «Եաբըլան մուգապէլէի պիլմիսլ թէտպիրլէրինէ կէլինմէ, պունըն իսթէտիկիմզ մուվաֆֆաղըյթի վէրէճէկինի զանն իթմէմէլիյիզ, հավա թէարրուզլարընա գարշը սէհվ ու խաթատան մասուն հիչ պիր թէտապիր պուլընմատըղընա Լոնտրա զանի օլմալը տըր։ Սըզը պիր միւտաֆէա իչիւն եէկեանէ միւմքին վասրթա զուվվէթիմիզէ Պէլճիգա սահիլէրինի կէչմէք տիր»։ Հ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԻՀԹԻԲԵԱՐԻ ԳԱՐՇԸ.— Պունտան սոնրա խարիճէն կէթիրիլէճէք քիպրիթլէրին 100տէ 25ինին՝ կէթիրէն թիւճճար թարաֆընատան Անատօլյա սէվգինէ միւսատատ իտիլէճէք տիր։

*** Պաղչէ Դարուսընտա Իսպուլեան չայճը մաղազասընտա նարխատան ֆազլայա չալ սաթըլըղը խապէր ալընմասը իւզէրինէ սահիպի Տիվանը Հարպա կէօնաէրմէք իւզրէ թէվգիֆ իտիրմիշ վէ մաղազա գաբատըլմըշ տըր։

*** Մայէր մաղազասընտա ֆիլտիգոս ֆանէլա վէ ոն թագըմընըն 650 ղրշ.ա սաթըլըղը չիքեայէթ օլունմաղլա մաղազա սահիպի Մ. Ֆրիտման վէ Ազարայտա պագգալ եօրտան 1000 ղրշ.ա չայ սաթմազլա, Մահմուտ Բաշատա Ռումէլի բազարը մաղազասը սահիպի պիր չիֆթ վազոյը ֆահիշ ֆիյաթլա սաթմազլա, Սատըղիյէ խանը ալթընտա Տիւլկէրեան մաղազասընտա ֆահիշ ֆիյաթլա գատիֆէ սաթըլմազլա սահիպինին Տիվանը Հարպակէօնատէրիլմէլերինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

Մատրուֆ տավա վէքիլլէրինատէն ՆԱԶԱՐԷԹ ԷՖ. ԽԱԶԷՐԵԱՆԸՆ վէֆատ իթթիկինի մակթթէսիւֆ իշիթտիք։ Միւթէվէֆֆա տավա վէքիլէթինատ, պիլխասսա սիկուրթա տավա ումուրընտա քէսպը թէմէյյիւզ իթմիշ վէ մահքէմէ ազալըգլարընտա պուլընմըշ իլմ ու իրֆան սահիպի պիր զաթ իտի։ Թիւրքճէ պիր. գաչ մուհիմ էսէրլէր նէշր իթմիշ տիր։ Միւթէվէֆֆանընը էրքեանը սիլէսրնէ վէ թէալիւրաթընա պէյանը թատգիշէթ էյլէրիզ։ Ճէնազէ ալայը եարընը սաաթ 10տա Պէյօղլու Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինատ իֆրա օլունաճագ տըր։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ԻԻՉ, ԱԼԹԸ ՎԷ ՕՆ ԻԲԻ ԱՅ ՎԱՏԷԼԻ ԱԼԷՄԱՆԻՍ ԽԱԶԻՆԷ ՊՈՆՕԼԱՐԸՆԷՆ ՄԷՄԱԼԻԲԸ ՕՍՄԱՆԻՃԷՏԷ ՖԻՐՈՒԽԹՐ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսի պէյնինտէ միւնազըտ 4 հոկտ. 1917 թարիխլի մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ իտարէի մէզքիւրէ, զըյմէթլէրի Օսմ. լիրասը օլարագ իւզէրլէրինատ մուհարբէր պուլունան Տէրսաատէթատ համիլինէ թէէտիյէսի վաճիպ օլան Ալէմանիա Խազինէ պոնօլարընը Խազինէի ճէլիլէ հիսապընա օլարագ սգոնթո իլէ մէվգը Ֆիրուխթա վագ էլէմիշ տիր։

Պօնօլարըն շէրայիթը Ֆիրուխթը

Խազինէ պոնօլարընըն պայիդ օլարգլարը էման էլէվվ գանունէն բայիճ Օսմանը ազչէսի օլարագ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինէ էվվէլճէ թէմամէն թէվտի իսիլմէտիքճէ իշպու պոնօլար իտարէի մէզքիւրէ վասրթասըյլա Ֆիրուխթ իտիլէմէյէճէք տիր։

Էսմանը մէզքիւրէ իսէ մէվլը թէտավիւլէ վագ իտիլէն Խազինէ պոնօլարընընը քեաֆֆէսինին կէրէք վատէտէն էվվէլ պիլ սգոնթո թէէտիյէի պէտելաթընը, վէ կէրէք վատէլերի հուլուլինատ հիչ պիր կէօնա թէվգիֆաթ իճրա օլունմայարագ պէտելէրինին թէտվիյէսինի հէր անատէ միւմքին գըլամագ տըր։

Հալը հազըրտա թէվտի միւմֆին պոնօլարըն էնվաը

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսի թարաֆընատան չիմտիքի հալատէ թէվտի իտիլէպիլէճէք օլան պոնօլարըն էնվաը պէրվէճէը աթի ազատմա այրըլմըշ տըր։

Իւչ այ վատէլի պոնօլար

Ազատմըն պէտելը թարիխը վատէլերի

			թիպարիսի	իրաճը	
500	27	սգտ.	917	27 դկտ.	917
1000	»	»	»	»	»
5000	»	»	»	»	»
10000	»	»	»	»	»
500	15	հկտ.	917*	15 յնվ.	918
1000	»	»	»	»	»
5000	»	»	»	»	»
10000	»	»	»	»	»

Ալթը այ վատէլի պոնօլար

100	27	հկտ.	917	27 մրթ.	918
500	»	»	»	»	»
1000	»	»	»	»	»
5000	»	»	»	»	»
10000	»	»	»	»	»
100	15	հկտ.	917*	15 ապր.	918
500	»	»	»	»	»
1000	»	»	»	»	»
5000	»	»	»	»	»
10000	»	»	»	»	»

Օն իֆի այ վատէլի պոնօլար

500	15	հկտ.	917*	15 հկտ.	918
1000	»	»	»	»	»
5000	»	»	»	»	»
10000	»	»	»	»	»

ԹԷՊԷՏՏԻՒԼԱԹԸ ՀԱՎԱՒԻՑԷ

Պու կիւն հավա էքսէրիյէթլէ պուլութը օլուպ, բիւզկեար ճէնուպտան էսէճէք տիր։

ՊԱՀՐԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Պէհէր քիլօսը օն պիր ղրուշ օն պէշ բարա ֆիյաթլա թալիպի լօհատէսինատ պուլունան բաթաթէսին թըշը. Եվվէլին օն պիրինճի բէնչէնպէհ կիւնի պատէզզահէր իքիյէ պատար ասղըյա ալընմըշ տըր։ Թէնզիլաթլա իթայա թալիպ օլանլարըն սէրօղլութօ աղչէլերինի միւսթասնէպէն Պահրիյէ նէզարէթի Տէօրտիւնճի տաիրէսինէ միւրաճատաթ էյլէմէլի տիրլեր։ 3—1

§ Մուայէնաթը ասքէրիյէի պահրիյէ իչիւն լիւզումը օլան սէպզէ միւնգասայա գոնըլմըշ տըր։ Իթայա թալիպ օլանլար թըշը. Եվվէլին օն պէշինճի բազար էրթէսի կիւնի թէմինաթ աղչէլերիյլէ պէրապէր պատէզզահէր իքիյէն տէօրտ գատար Պահրիյէ նէզարէթի Տէօրտիւնճի տաիրէսինէ միւրաճատաթ էյլէմէլի տիրլեր։

3—1

ՀԱՐՊԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

*** Պիլումում մալզէմէսի ճիհէթը ասքէրիյէտէն վէրիլմէք իւզրէ ալայ սանճաղը իմալիյէսի վէ սիւվարի բալասգա թագըմը թօգասը, խուրատա պազըր, սըզըր աէրիսի, եարաղը Ռուս նէֆթի, աղրիպուզ նէֆթի, վէրնիք զուրալ վէրնիք, բալթին. պարկիր, մէրքէպ, մանատա եուլարը, քէթէն թօխումը, բամուգ եաղը, ըսկալմուր չիչէկի, պէյազ չէրիտ, Ինկ. պէզի, մազարա իբլիկի, թուրզալ, էմյանթը քեաղըտ, պէշ նիւմրօ լամպա ֆիթիլի, նէֆթ եաղը, կիւվէրթլ ֆուրչասը. կէմիճի իչիւն բէչէթա, էմզիքլի եաղտանլըգ, եէլքէն տիքմէկէ մախսուս բամուգ իբլիկի վէ սաիրլ մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա թալինպլէր։ Էօնատսինատ օլուպ չէրաիթինի ոնլամագ վէ նիւմունէլերի կէօրմէք իսթէյէնլերին հէր կիւն վէ միւնագասայա իշթիրաք իտէճէքլերինատ Խըզր. էվվէլին օն պէշինճի բազար էրթէսի կիւնիւ զէվալի սաաթ իքիտէ Օլուղատ եիրմի նիսպէթինատ թէէմինաթ աղչէլերինի միւսթասնէպլէն Հարպիյէ նէզարէթի միւպայասաթ գօմիսիօնընա միւրաճատաթլարը։ 3-2

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՊՕՐՏՕ ԳԱՐՇԸԼԱՐԸ

Պէրլին, 11.— Պօրտօ սօսիալիսթ Ֆրանսըզ գօնկրէսի՝ եքսէրիյէթին գարարընը գապուլ իթմի։ տիր։ Աճանս Հավաս պու գարարընը մէթնինի պիլտիրմէյօր. իհթիմալէ կէօրէ, պու թէքլիֆատ մուխասէմաթա տէվամ իտիլմէքլէ պէրապէր տէրհալ սուլհ միւզաքէրաթընա պաչլանմասը թալեպ իտիլիյօր։ Լոնտրասան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Պօրտօ գօնկրէսմնտէ Հանատէրսընընը պիր մէքթուպը օգունմըշ տըր։ Պունտա՝ պէյնէլմիլէլ պիր գօնֆէրանսատան էվվէլ հարպ զամանլէրինէ տայիր իթիլաֆը միլլիյի լիէմին իթմէք լազըմ կէլտիկինէ Պլագբօլ սինտիգալիսթ գօնկրէսինատ գարար վէրիլտիկի պէյան օլընմըշ տըր։ Տիկէր պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօրտօ սօսիալիսթ գօնկրէսի գարարընը մէթնի էլան մէճհուլ գալըյօր։ Լաքին նէշր օլունան բաբօրթօլարատան անլաշըլմըզընա կէօրէ, պու գարար Գամբէր Մօրէլ, Ըընատէլ վէ Թօմասընը էֆֆէքարընա պիր ճէվապ տըր։ Պու էֆֆէքարա կէօրէ, մէրքէզի տէվլէթլեր սօսիալիսթլերիյլէ իհթիյաթ սըզ սավրանմազ զէմանը հէնուզ հիչ ուիմմիշ տիր։ Գ.

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՏԷՆ.— 1 քեանունը էվվէլ 1887 թարիխլի 107նճի քէշիտէտ չըզըպ պէտելէրի ախզ օլընմագ իւզրէ իպրազ իտիլէմէմիշ օլան վէ զիյրտէ նամէրօրընը մուհարբէր պուլունան Շարգ չըճէնսըքէլերի թահվիլաթընընը 8-20 քեանունը էվվէլ 1881 թարիխլի նի զամանամէյի Հիւմայունընը 5նճի վէ 13նճի մատատէլերի վէ 1—14 իյլուլ 1903 թարիխլի նիզամնամէյի մէրգուլթընը 12նճի մատատէսի իյճապընընա 1 քեանունը էվվէլ 1917 թարիխինատէ հիւքմատէնսազըթ օլաճագլարը իլան օլունընը։

1802229 1913276

ՊԷՆԼԵՆ-ԿԱՎԱՌՕՇ օբէրէթ գումբանիասը թարաֆընատան պու կիւն Ստէօն թէաթրօսընատա կիւզել բիյէսլէր սահնէի թէմաշայա վագ իտիլէճէք տիր։

ՍԻՆԷՄԱ ԲԱԹԷ ԲԱՆԿԱԼԹԻ.— Պու. կիւն Ֆէվգէլատէ բրօկրամ Օլկա Օրժինըսգա զապտիա վէ աչգ տրամը 5 գըսմ։ Պանտոմուզիգա ըէֆգաթլիյա սահնէի թէմաշայա վագ իտիլէճէք տիր։